

Az arany ára

VISSZHANG - LII. évfolyam 40. szám, 2008. október 3.

Nem tudom már pontosan, de alighanem Kemény Dénes nyilatkozatával indult el az egész. A pólósok kapitánya (szobrot érdemel a Margitszigeten, ne is vitassuk) alig szállt ki a medencéből, ahová zsinórban a harmadik olimpiai döntő után borították be aranyérmes játékosai, odanyilatkozott, hogy az anyagi elismerés akkor lenne igazi, ha játékosai fejenként megkapnák azt a pénzt, amit az egyéni bajnokok kapnak Peking után. *[Lásd erről korábban: Kozák Gyula: Doppingről, ÉS, 2008/36., szept. 5.; Halász László: Olimpiai játékok?, ÉS, 2008/36.; Frenkl Róbert: Misztikus, ÉS, 2008/39., szept. 26. - a szerk.]*

Az anyagi elismerés. Ez lett nyomban a kulcsa minden értékelésnek. A várt sikerek elmaradásával felszabaduló prémiumkeretet Gyenesei miniszter gyakorlatilag ott a helyszínen szétosztotta verbálisan, nehéz dolga nem volt, egyrészt mikor hálátlan feladat az ilyesmi? Másrészt az adu ász is a pakliban maradt, hiszen az erkölcsi nagyrabecsülés sablonos szavait forintmilliókkal lehetett konkretizálni: volt miből.

A reakció várható volt (tudjuk, hol élünk), mégis - most már nem akarok úgy tenni, mintha nem zavarna - kiábrándító. Az olimpiai diadalt, az országnak örömet szerző, eddig valahogy megfoghatatlan - mert sokáig úgy gondoltuk, elsősorban eszmei - sikert villámgyorsan piacra vitte minden érintett.

A Kovács-Janics-kajakpáros (szobrot nekik is, nem ironizálok) menedzsere, Csonka Gábor (ő't vajh\ ' hova tegyük a sikersztoriban?) az egyik hetilap rózsaszín betűs Natasa-interjújához biggyesztett lábjegyzetben nagyjából „megkárosítottak” nevezi a kétszeres bajnok páros tagjait, mert a Gyenesei-féle premizálási módszer szárba szökkenése az ő esetükben nem hús, csak tizennyolcmillió jutalomban manifestálódott. Fejenként.

Ekkor már várható volt, hogy első pekingi bajnokunk, Vajda Attila sem marad ki a szórásból: nem mellékesen az egyetlen egyéni bajnok (így tehát nagyjából az egyetlen kiváltó oka a csapatsportágak elégedetlenségének). Ő csendben megjegyezte, ezek után leértékeltnek érzi a sikerét, mert neki nem emeltek. (És lássuk be, gazdasági, matematikai, fene tudja, milyen szempontból bizony igaza is van.) Sári Nándor kajaktrénertől ezek után nem is várhattuk el, hogy ne igényeljen némileg több prémiumot, nyilván az addigra jócskán elszabadult nyilvános számolgatás közepette úgy érezte, ez is idetartozik.

Itt vagyunk tehát három olimpiai aranyéremmel (most a Gyenesei miniszter indította szórás egyéb anyagi érintettjeit ne hozzuk elő), „leértékelve”, „megkárosítva”, „értetlenül”.

Hogy a sport lényege már régen nem a dicsőség, akkora közhely, nem is merném elsütöni. Hogy egy olimpiai győzelem a megszületése pillanatában mégis semmi más, mint szintizsita, aranyértékben sem mérhető, emberi megdicsőülés, azt mégis jó lenne hinni. És hogy e dicsőség piaci értékre fordítása legalább nem a példaképekre oly szomjas nagyközönség előtt kezdődik el, ennyire kiábrándítóan, ennyire... hm. (Talán mégse írjuk le a „pitiáner” kifejezést, komoly milliókról beszélünk, ugyebár.)

„Nem az anyagiakról van szó, hanem az elvről” - tette hozzá minden érintett a maga mondandójához. Holott éppen fordítva - a másikat az egyik elé helyezték.

Az elvet ugyanis nem ők fogalmazták meg, hanem például Petrovics Kálmán, Vajda klubjának egyik vezetője, amikor a magyarázkodáshoz hozzáfűzött egy mondatot: „Attila természetesen akkor is kiment volna Pekingbe, ha nem kap egy fityinget sem.”

Erről van szó, ezt kellene hinnünk továbbra is. Csak nehéz úgy, ha maguk a hősök - és környezetük -

szolgáltatnak cáfolatot egyes megnyilvánulásaikkal.